

2025-09-11

Dnr 1823-2024/25

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
Ju.L6@regeringskansliet.se

Remissvar över betänkandet **Ökad insyn i politiska processer (SOU 2025:52)**

Riksdagsförvaltningen har granskat betänkandet utifrån förvaltningens uppdrag och vill med anledning av kommitténs överväganden och förslag framföra följande:

Den föreslagna lagens tillämpningsområde

Politiska tjänstemän, dvs. politiska sekreterare och andra som arbetar i partigruppernas kanslier, är inte anställda i Riksdagsförvaltningen och ingår inte i förvaltningens organisation (s. 559). Ordet ”annan” bör därmed strykas ur förslaget till 3 § 2 st. 2 p. lag om insyn i kommunikation med syfte att påverka politiska beslut, eftersom formuleringen ger sken av att politiska sekreterare till riksdagsledamöter eller andra som arbetar i en partigrups kansli i riksdagen är anställda i Riksdagsförvaltningen.

Vidare kan nämnas att inte enbart personer som ingår i kommittéer eller utredningar som tillsätts av regeringen kan komma att omfattas av den föreslagna lagen som mottagare av påverkan. Även personer som ingår i kommittéer eller utredningar som tillsätts av riksdagsstyrelsen kommer att omfattas av en sådan lag om de är anställda i Riksdagsförvaltningen (s. 564).

Uppförandekod för riksdagsledamöter (s. 622–624)

Riksdagsledamöterna ingår inte heller i Riksdagsförvaltningen. Således är det inte en uppgift för Riksdagsförvaltningen att ta ställning till om riksdagsledamöter ska omfattas av uppförandekoder för mottagare av påverkan.

Handlingars offentlighet (s. 658–659)

Enligt 2 kap. 5 § tryckfrihetsförordningen (1949:105) jämföras riksdagen med myndighet så vitt avser handlingars offentlighet. Ett gemensamt system för diarieföring används av både riksdagen och Riksdagsförvaltningen, men handlingar som inkommer till en riksdagsledamot är som utgångspunkt endast förvarade hos riksdagen, inte Riksdagsförvaltningen. Kommittén synes göra

Riksdagsförvaltningen
Besöksadress: Jakobsgatan 6

gällande att all skriftlig kommunikation med riksdagsledamöter är allmän handling i de fall då kommunikationen ska rapporteras till Kammarkollegiet enligt den föreslagna lagen. Kommittén lämnar emellertid inte förslag om ändringar i tryckfrihetsförordningens bestämmelser om det s.k. politikerundantaget (2 kap. 8 §). Uttalanden i betänkandet om i vilka fall tryckfrihetsförordningens bestämmelser om handlingars offentlighet blir tillämpliga på skriftlig kommunikation med riksdagsledamöter kan därför enligt Riksdagsförvaltningens uppfattning inte tillmätas betydelse vid tillämpningen av tryckfrihetsförordningen.

Finansiering (s. 653)

I betänkandet föreslås att de ökade kostnaderna för Kammarkollegiet i första hand ska finansieras från UO 1, bl.a. anslaget 6:5 *Stöd till politiska partier*. Riksdagsförvaltningen är transfereringsmyndighet för anslaget 6:5. Det är inte möjligt att minska anslaget så att det understiger det belopp som ska betalas ut enligt lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier, utan ändring av belopp i den nämnda lagen.

Övrigt (s. 96)

I betänkandet anges att ekonomiskt stöd, som utbetalats av Riksdagsförvaltningen till en partigrupp eller riksdagsledamot och som inte har förbrukats under aktuell period, ska återbetalas till Riksdagsförvaltningen. Av lagen (2016:1109) om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen framgår att endast vissa av stöden omfattas av krav om återbetalning.

Detta ärende har beslutats av riksdagsdirektören Ingvar Mattson efter föredragning av verksjuristen Alexander Edsjö. Avdelningschefen Katrin Gramenius och chefsjuristen Lars Seger har varit närvarande vid den slutliga handläggningen av ärendet.

Ingvar Mattson
Riksdagsdirektör

Alexander Edsjö
Föredragande